سودانی هاوبەشی ستراتیژی عێراق لەگەڵ ناتۆ بۆ سەقامگیری ناوچەکە پتەو دەکات

سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران محەمەد شیاع سودانی، داوا لە وڵاتانی ئەنجومەنی باکوری ئەتڵەسی دەکات، هاوکار بن و کار بکەن بۆ سەقامگیری ناوچەکە.

نوسینگەی ڕاگەیاندنی سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران لە ڕاگەیەندراوێکدا کە دەستی موتەڵڵع کەوتووە بڵاویکردەوە سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران محەمەد شیاع سودانی، ئەمڕۆ دووشەممە لە بارەگای هاوپەیمانی باکوری ئەتڵەسی لە برۆکسلی پایتەختی بەلجیکا وتارێکی لە بەردەم سەرکردە و نوێنەری وڵاتانی ئەنجومەنی باکوری ئەتڵەسی پێشکەش کرد، ئەمەش لە میانەی بانگهێشتنامەیەکدا لە لایەن ئەمینداری گشتی هاوپەیمانەکەوە مارک ڕوتە.

لە وتارەکەیدا سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران محەمەد شیاع سودانی، ئاماژەی بەوەدا کە ئەم کۆبوونەوەیە لە چوارچێوەی گرژی و گۆڕانکارییە بنەڕەتییەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست و پێشێلکردنی بنەماکانی سیستەمی نێودەوڵەتی و ئەنجامدانی تاوانی دژ بە مرۆڤایەتی و هەڕەشەکردن لە ئاسایشی ناوچەیی بەڕێوەدەچێت و جەختی لە دامەزراندنی هاوبەشییەکی بنیاتنەر لەگەڵ ناتۆ کردەوە لەسەر بنەمای بڕیارێکی سەروەری کە ئامانجی پەیوەندییە درێژخایەن و هەمەلایەنەکانی لە بوارە جیاوازەکاندا.

سودانی ئاماژەی بەوەکرد کە عێراق چیتر جێگای نیگەرانی ئەمنی نییە، بەڵکو هاوبەشێکی ستراتیژییە دەتوانرێت پشتی پێ ببەسرێت و پەیوەندییەکەی لەگەڵ هاوپەیمانییەکە ئەم جۆرە هاوبەشییەی دووپاتکردەوە و هەڵسەنگاندنی ڕۆڵی نێردەی ناتۆ لە عێراق گرنگە، هەروەها هاوکاری دوو قۆڵی نموونەییەکە کە دەبێت لە ناوچەکەدا پەسەند بکرێت، جگە لە هەوڵەکان بۆ ئەوەی عێراق ببێتە هاوبەشێکی ناوچەیی بۆ هاوپەیمانی ناتۆ، لە چوارچێوەی ڕێکخستنە سودبەخشەکانی هەردوولادا.

ئەمەی خوارەوە دەقی وتارەکەی سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیرانە کە نوسینگەکەی بڵاویکردەوە:

? عێراق ئەمڕۆ نوێنەرایەتی مۆدێلێکی دیار دەکات لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا، لە چوارچێوەی سیستەمی دیموکراسی و فرەیی و فیدراڵی خۆیدا.

? هەنگاونانی گەلەکەمان بەرەو دیموکراسی بەهێز و تۆکمە بووە، سەرەڕای ئەو ئاستەنگ و قەیرانانەی کە ناوچەکە بەخۆیەوە دەیبینێت.

? حکومەتەکەمان بەردەوامە لە بنیاتنانی پەیوەندییەکی بەهێز و بەردەوام لەگەڵ وڵاتان و دامەزراوە نێودەوڵەتییەکان کە هاوتەریبن لەگەڵ بەها سیاسییەکانمان لە فرەیی و ئازادی.

? ئەمە پرەنسیپی هاوسەنگی لە سیاسەتی دەرەوەماندا دەگرینەبەر، و خۆ بەدوور دەگرین لە لایەنگری و میحوەرەکان، لەسەر بنەمای بەرژەوەندییە باڵاکانی عێراق و گەلەکەی.

? هەوڵ دەدەین پەیوەندییەکان لەگەڵ وڵاتانی (ناتۆ) پتەوتر بکەین، و بەشدار بین لە پلاندانان و جێبەجێکردنی دەستپێشخەرییە ئەمنییەکانی ناوچەکە، هەروەها پەرەپێدانی تواناکانی بەرگری ئاسمانی و پەرچدانەوە، بەشێوەیەک سەروەری عێراق و پاڵپشتیکردنی سەقامگیری ناوچەکە دەستەبەر بکات.

? ئەمە هاوکاری خۆمان لەگەڵ (ناتۆ) دووپات دەکەینەوە لە ڕووبەڕووبوونەوەی ئاستەنگەکانی تیرۆر، ئاسایشی سنوورەکان و بەرەنگاربوونەوەی تاوانە ڕێکخراوەکان، و هەڕەشەکانی ئەلیکترۆنی، و هۆکارەکانی هەڕەشەی سەر سەقامگیری ناوچەیی.

? چاوەڕوانی پاڵپشتی (ناتۆ) دەکەین لە بنیاتنانی تواناکانی بەرپەرچدانەوەی هەڕەشەکان و پاڵپشتیکردنی هەوڵەکانی حکومەت بۆ دوورخستنەوەی عێراق لە ململانێ ناوچەییەکان.

? ململانێکان دەبێت بە دیپلۆماسی و یاسای نێودەوڵەتی چارەسەر بکرێن و ناسەقامگیری ناوچەکە مەترسییەکە دەرئەنجامەکانی نوێنەرایەتی تیرۆر و ئاوارەیی و قەیرانی مرۆیی دەکات و بۆ ئەوروپا و جیهان درێژ دەبێتەوە.

? ئەولەویەتی حکومەتەکەمان ئاوەدانکردنەوەی عێراق و دڵنیابوونە لەوەی وڵاتەکەمان ڕۆڵ و پێگەی ڕۆشنبیری و گەشەپێدانی خۆی لە ناوچەکە و جیهاندا بگێڕێت.

? بەرەوە هەڵبژاردنەکانی پەرلەمان دەڕۆین و حکومەت پابەندە بە پاڵپشتیکردنی ئەم پرۆسەیە و بەڕێوەبردنی بە شێوەیەکی دادپەروەرانە و شەفاف.

? سیستەمی فرەییمان ڕێگە بە هەمووان دەدات بە ئازادی ڕکابەری بکەن لە هەڵبژاردنەکاندا، حکومەت لەسەر بنەمای ئەنجامەکان و لە ڕێگەی گواستنەوەی ئاشتیانەی دەسەڵاتەوە پێکدێت.

? توانای تێپەڕاندنی ئاستەنگە ئابووری و ژینگەییەکانمان هەیە، بەتایبەتی ئاستەنگی دەستەبەرکردنی سەرچاوەکانی ئاو و زیادکردنی ئابووریی نا نەوتی.

? پابەندین بە بڕیاری کۆنترۆڵکردنی چەک لەچوارچێوەی دەوڵەت و ئەنجامدانی چاکسازی لە دەزگا ئەمنییەکان بە پاراستنی هەموو هاووڵاتیان و پاراستنی سیستەم.

? حکومەتەکەمان تیشکی خستۆتە سەر هەمەچەشنکردنی ئابووری، و هاندانی بازرگانی و وەبەرهێنانی بیانی، و پاراستنی پیشەسازییە ناوخۆییەکان.

? پێشینەی کارەکانمان بریتین لە بەهێزکردنی یەکێتی نیشتمانی و بەتواناکردنی گەنجان و ژنان، و توێژە پەراوێزخراوەکان، و پشتگیریکردنی پەروەردە و چاودێری تەندروستی بۆ دەستەبەرکردنی یەکسانی و پێشکەوتنی هەمەلایەنە.

? دەستدرێژی و بەکارهێنانی نایاسایی هێز مەترسی دروست دەکات کە بۆ دەرەوەی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست درێژدەبێتەوە، کۆمەڵگەی نێودەوڵەتیش دەبێت بەرپرسیارانە مامەڵە بکات بۆ دابینکردنی پاراستن.

? عێراق هەوڵ دەدات پرسی ئەتۆمی ئێران بە شێوەیەکی ئاشتیانە و لە چوارچێوەی یاسا نێودەوڵەتییەکان و بڕیارەکانی ئەنجومەنی ئاسایش و پەیماننامەی قەدەغەکردنی چەکی ئەتۆمی چارەسەر بکات.

? عێراق پاڵپشتی خۆی بۆ سەقامگیری سوریا و دڵنیابوون لەوەی کە گشتگیری و فرەیی بنەمای داهاتووی وڵاتەکە بێت دووپاتدەکاتەوە.

? پێشێلکارییەکان لە ناوچە داگیرکراوەکانی فەڵەستین پێچەوانەی بڕیارەکانی ئەنجومەنی ئاسایشی نێودەوڵەتییە و دەبێت کۆتایی پێبێت. هەروەها کۆمەڵکوژی لە غەززە ڕابگیرێت.

? عێراق هەوڵدەدات سیستەمێکی ناوچەیی لەسەر بنەمای ئاڵوگۆڕ و چارەسەرکردنی ئاشتیانەی ململانێکان و هاوکاری لە ڕووبەڕووبوونەوەی ئاستەنگە هاوبەشەکان دابمەزرێنێت.

? تێڕوانینمان لەسەر بنەمای ئەو هاوبەشییانە دامەزراوە کە ڕەهەندەکانی ئابووری، سیاسی، ئەمنی، و هەماهەنگی تێکەڵ دەکات بۆ پشتگیریکردن لە سەقامگیری و گەشەپێدانی بەکۆمەڵ.

? پەیوەندیمان لەگەڵ ناتۆ نوێنەرایەتی مۆدێلێک دەکات کە دەبێت پەسەند بکرێت، و مانەوەی عێراق وەک سەرچاوەی سەقامگیری ناوچەکە و بەشداری کردن لە ئاشتی و ئاسایشی نێودەوڵەتی دەستەبەر بکات.